

TABEL

ONDERHOUDSSYMBOLEN

WASSEN	BLEKEN	DROGEN	STRIJKEN	PROFESSIELE REINIGING
normaal proces	elk oplosmiddel toegestaan	trommledrogen mogelijk, normale temperatuur (80 °C)	strijken met een maximum zoolplaat temperatuur van 200 °C	professionele droogkuis normaal proces
normaal proces	enkel bleken met oxigenium-chloorvrije producten toegelaten.	trommledrogen mogelijk lage temperatuur (60 °C)	strijken met een maximum zoolplaat temperatuur van 150 °C	professionele droogkuis mild proces
mild proces	niet bleken	niet drogen in droogtrommel	strijken met een maximum zoolplaat temperatuur van 110 °C	professionele droogkuis normaal proces
normaal proces		De punten geven een indicatie over de temperatuur in de droogtrommel.	niet strijken	professionele droogkuis mild proces
mild proces		aan een lijn drogen	De punten in het strijkizer geven een indicatie over de maximum toegelaten temperatuur.	geen droogkuis
zacht proces		nat ophangen aan de lijn, zonder uitwringen		De letters in de cirkel geven aan welke oplosmiddelen kunnen worden gebruikt.*
normaal proces		vlak drogen		professionele natreiniging normaal proces
mild proces		vlak drogen, zonder uitwringen		professionele natreiniging mild proces
zacht proces		aan de lijn, in de schaduw drogen		professionele natreiniging zacht proces
handwas maximum temperatuur 40 °C		nat ophangen aan lijn in de schaduw		geen natreiniging
niet wassen		vlak drogen, in de schaduw		De letter "W" in de cirkel staat voor het natreinigingsproces.
De cijfers in de wastobbe geven de maximum temperatuur aan.*		vlak drogen, zonder uitwringen en in de schaduw		Algemene opmerking: Een lijn onder een symbool duidt op een mild proces. Een dubbele lijn wijst op een zachter proces.
		De lijnen geven type en plaats aan voor het natuurlijk droogproces.		

WASBOEK

ETITEX – GINETEX BELGIUM

ONDERHOUDS- SYMBOLLEN TEXTIEL

© by ETITEX – GINETEX BELGIUM:
Verantwoordelijk uitgever.
Dit project werd gefinancierd met de steun
van de Europese Commissie.
info@etitex.be www.etitex.be

TEXTIEL ONDERHOUD SYMBOLEN

BASISPRINCIPES

WASSEN

BLEKEN

DROGEN

STRIJKEN

PROFESSIONEEL TEXTIEL ONDERHOUD

ONDERHOUD ETIKETTERING BASIS PRINCIPES

De GINETEX onderhoudssymbolen zijn wettelijk gedeponeerde handelsmerken. Ze zijn eigendom van het "Groupement International d'Etiquetage pour l'Entretien des Textiles" (GINETEX – International Association for Textile Care Labelling). De GINETEX symbolen vormen de basis van de internationale standaard (ISO EN 3758).

De onderhoudssymbolen mogen niet worden gepubliceerd, gereproduceerd of gebruikt worden zonder een overeenkomst met een erkend GINETEX-comité. In België en het Groot Hertogdom Luxemburg is dit ETITEX-GINETEX BELGIUM. De contractanten verbinden zich ertoe de symbolen correct te gebruiken zoals voorgeschreven in de bijhorende richtlijnen. Oneigenlijk en onrechtmatig gebruik van de symbolen wordt opgevolgd en kan aanleiding geven tot juridische acties.

Commerciële bedrijven (groothandel, detailhandelaars, importeurs enz.) zijn verplicht om bij hun opdrachten voor productie en aankopen zich te vergewissen van de correcte informatie en de geldigheid van het onderhoudsetiket met inachtneming van de Europese richtlijnen.

Het etiket geeft informatie over de maximale behandeling die het textielproduct mag ondergaan voor er onomkeerbare schade optreedt.

De gebruikte symbolen refereren naar de textielbehandelingen die de meest delicate onderdelen van het textielartikel ontzien. Dit slaat zowel op kleur, afwerking, accessoires (zoals knopen, ritsen) als alle andere toepassingen.

Als de onderhoudsprocedures worden toegepast volgens de gegeven informatie op het etiket, zal het artikel niet onomkeerbaar beschadigd worden. Het geeft echter geen garantie dat alle vuil en vlekken volledig verwijderd zullen zijn.

Mildere behandelingen en lagere temperaturen dan deze welke worden aangegeven op het etiket, zijn altijd toegelaten.

Aan consumenten wordt aangeraden, om vooraleer een artikel aan te kopen, steeds na te gaan of er wel degelijk een onderhoudsetiket aanwezig is in het bewuste artikel.

WASSEN

ONDERHOUDSINSTRUCTIES EN SYMBOLEN

Het wassymbool geeft aan dat huishoudelijk wassen mogelijk is en slaat zowel op hand- als machinewas. De getallen in de wastobbe geven de maximum wastemperatuur in graden Celsius aan, welke nooit mag worden overschreden. Wassen op een lagere temperatuur is mogelijk.

- Laat het wasgoed niet te vuil worden; was het bij voorkeur met regelmatige tussenpozen.
- Bewaar vuil wasgoed in een lichte en droge plaats en laat het niet te lang liggen.
- Geef vlekken of sterk vervuilde stukken een aangepaste voorbehandeling; controleer de kleurvastheid.
- Sorteert de was naar vervuilingsgraad, behandeling, (wastemperatuur) kleur en, op indicaties aangaande gereduceerde mechanische acties (milde wascycli). Als er geen onderhoudsetiket is, kijk naar de aard en percentages van de vezels op het (verplicht) aangegeven samenstellingsetiket.
- Bij gekleurde artikelen de lichte van de donkere artikelen scheiden. Nieuwe, kleurrijke artikelen in een aparte voorwas wassen.
- Stoffen uit synthetische vezels of gemengde weefsels niet samen wassen met zuivere katoen.
- Bij het wassen van textiel gemarkeerd als „easy-care“ artikelen, een milde wascyclus toepassen. Verminder de wasmachine-belading en centrifugeer zorgvuldig (risico van kreuken).

Kookwas (normaal proces): Witte, gekleurde of bedrukte artikelen, die bestand zijn tegen koken zoals b.v. **katoen of linnen**. De trommel volledig vullen. Hardnekkige vlekken vooraf behandelen.

60 °C Gekleurde was (normaal proces): Gekleurde artikelen welke niet mogen gewassen worden op kooktemperatuur zoals b.v. **katoen, modal, polyester en gemengde stoffen**.

„**Easy care**“ artikelen (mild proces): Verminder de hoeveelheid was. De trommel niet meer dan twee/derde beladen. Voorwas enkel wanneer het textiel erg bevuild is. Vermijd centrifugeren of centrifugeer enkel gedurende korte perioden om het risico op kreuken te minimaliseren.

40 °C was (normaal proces): Wascyclus voor donker gekleurde artikelen gemaakt van b.v. **katoen, polyester en gemengde stoffen**.

40 °C milde was (mild proces): Delicate was, b.v. in **modal, viscose, synthetische vezels (polyacryl, polyester en polyamide)**. Verminder de hoeveelheid was. Voorwas enkel wanneer het textiel erg bevuild is. Vermijd centrifugeren of centrifugeer enkel gedurende korte perioden om het risico op kreuken te minimaliseren.

40 °C zeer mild proces (wolwas cyclus): Vb **wasmachinebare wol**. Deze wascyclus vraagt een sterk gereduceerde mechanische handeling. Verminder de washoeveelheid aanzienlijk. De trommel niet meer dan 1/3 beladen.

WASSEN

ONDERHOUDSINSTRUCTIES EN SYMBOLEN

- Wollen artikelen mogen enkel in een machine gewassen worden als ze als dusdanig geëtiketteerd zijn, d.w.z. wanneer handwas niet is vermeld en het huishoudelijk wassen niet is verboden.
- Voeg wasmiddelen toe volgens de doseringsinstructies, met in acht name van de vervuilingsgraad, waterhardheid en trommelbelasting. Kies het juiste wasmiddel. Bij gekleurde artikelen, geen wasmiddel gebruiken dat bleekmiddelen bevat tenzij het bleeksymbool (Δ) dit toelaat. Anders zijn verkleuringen niet uit te sluiten. Gebruik gepaste wasmiddelen.
- Te weinig wasmiddel geeft een slecht wasresultaat. Neerslag kan achterblijven op het wasgoed (vergrijzen) en in de machine. Dit heeft een weerslag op de levensduur van het textielartikel, en van de machine.
- Stel het aangepaste wasprogramma in volgens het onderhoudssymbool (normaal-, mild-, zeer mild proces).
- Gebruik geen voorwas programma tenzij het wasgoed erg vuil is. Volg de aanbevelingen van de wasmachine fabrikant. Wanneer natte artikelen moeten worden gewassen, de trommel slechts voor de helft vullen.

30 °C gekleurde was (normaal proces): Was-cyclus voor donker gekleurde artikelen in **katoen, polyester, samengestelde stoffen enz.**

30 °C fijne was (mild proces): Voor artikelen in **modal, viscose, polyacryl, polyester en polyamide.** Verminder de washoeveelheid. Vermijd centrifugeren of centrifugeer enkel gedurende korte perioden om het risico op kreuken te minimaliseren.

30 °C fijne was (zeer mild proces/wolwas): Vb **wasmachinebare wol.** De wascyclus vraagt een sterk gereduceerde mechanische handeling. Verminder de was hoeveelheid aanzienlijk.

handwas: Handwas in een watertemperatuur tussen 30 °C en maximum 40 °C, afhankelijk van het specifieke artikel. Los een kleine hoeveelheid zacht detergent op in veel water. Sop het artikel zachtjes in de oplossing. Niet wrijven, schrobben of wringen. Spoel het artikel zorgvuldig, druk het overtollig water uit en breng het terug in vorm. Hou de behandeling van gekleurde en delicate artikelen kort, en laat ze niet samen nat liggen. Als de wasmachine een handwasprogramma bevat, mag het artikel hierin gewassen worden.

niet wassen: Artikelen die dit symbool dragen, mogen niet gewassen worden.

BLEKEN

ONDERHOUDSINSTRUCTIES EN SYMBOLEN

De driehoek geeft aan of een artikel al dan niet gebleekt mag worden.

Bleken is een proces in een waterig milieu uitgevoerd vóór, tijdens of na het wassen, met gebruik van middelen op basis van zuurstof- of chloorhoudende ingrediënten, met als doel het behandelen en verwijderen van vlekken en/of het verbeteren van de witheid. Hiervoor gebruikt men chloorproducten (zoals javelwater) of zuurstofhoudende producten. Universele wasmiddelen bevatten zuurstofhoudende bleekmiddelen.

- Gebruik alleen bleekvrije wasmiddelen wanneer bleken niet is toegestaan. Wees voorzichtig met vlekverwijderaars. Test deze op een verborgen deel van het artikel vooraleer ze te gebruiken.

De lege driehoek staat voor chloor en zuurstof bleken. Elk bleekmiddel is toegestaan.

De driehoek met twee schuine lijnen geeft aan dat enkel zuurstofhoudende bleekproducten (vervat in de meeste universele wasmiddelen) zijn toegestaan, maar geen chloorbleekmiddelen.

Niet bleken: De driehoek met een diagonaal kruis er over heen (St. Andreas kruis) geeft aan dat bleken niet is toegestaan. Gebruik alleen bleekvrije wasmiddelen.

DROGEN

ONDERHOUDSINSTRUCTIES EN SYMBOLEN

Het vierkant is het symbool voor het droogproces. De cirkel binnen het vierkant is een verwijzing naar de trommeldroger, de lijnen in het vierkant symboliseren het natuurlijk droogproces na het wassen.

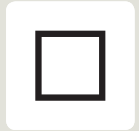
TROMMELDROGEN

De punten in de cirkel verwijzen naar de temperatuur in de trommeldroger. Sommige artikelen - bv. katoenen breigoed (gevaar op krimp), wol (verviltig), zijde en polyacryl artikelen (gevoeligheid voor hitte), gordijnen (kreuken) –kunnen beter niet in de droogtrommel behandeld worden. (kijk naar de onderhoudssymbolen)

- Artikelen goed uitwringen, als het wassymbool dit niet verbiedt.
- Overlaad de droogtrommel niet.
- Plaats enkel artikelen in de droogtrommel die dezelfde droogtijd hebben. Katoenen en synthetische artikelen hebben een verschillende droogtijd en restvochtigheid.
- Krimp- en hitte gevoelige artikelen niet in een droogtrommel behandelen.

NATUURLIJK DROGEN

Het vierkant met horizontale of verticale lijnen staat voor het natuurlijk droogproces: aan de lijn drogen, nat zonder uitwringen aan de lijn hangen, vlak drogen, en zonder uitwringen vlak drogen. De schuine lijn geeft aan dat het droogproces in de schaduw, uit de zon, moet worden uitgevoerd.

TROMMELDROGEN

Normaal droogproces: Drogen in een droogtrommel bij een normale belasting en temperatuur (max. 80 °) is toegestaan, zonder verdere beperkingen.

Mild droogproces: Maak enig voorbehoud bij het trommeldrogen. Kies een mild programma met gereduceerde actie (temperatuur max. 60 °, duurtijd).

Niet drogen in een trommeldroger: Artikelen zijn niet geschikt om gedroogd te worden in een trommeldroger.

NATUURLIJK DROGEN

Aan de lijn drogen

Lijn drogen in de schaduw

Nat ophangen niet uitwringen

Nat ophangen in de schaduw

Vlak drogen

Vlak drogen in de schaduw

Vlak drogen, niet uitwringen

Vlak drogen, in de schaduw, niet uitwringen

STRIJKEN

ONDERHOUDSINSTRUCTIES EN SYMBOLEN

De punten geven een temperatuur indicatie voor het strijken (keuzeschakelaar, stoom). Op de meeste strijkijzers zijn specifieke instellingen voorzien voor bepaalde vezels.

- De maximum temperatuur moet geselecteerd worden op basis van het onderhoudsetiket, niet op het samenstellingsetiket.
- Wanneer er geen onderhoudsetiket aanwezig is dient men voort te gaan op het samenstellingsetiket. Hierbij is uiterste voorzichtigheid geboden, omdat vezels die slecht in een minimale hoeveelheid aanwezig zijn, soms niet worden vermeld. Voorzichtigheid is ook geboden bij de stoffen met speciale toepassingen of deze met reliëf effecten.
- Sommige artikelen (bv. deze met een lijn onder de wastobbe) moeten niet gestreken worden, wanneer ze na het centrifugeren terug in vorm worden gebracht en direct worden opgehangen, of horizontaal worden gedroogd.

Strijken op hoge temperatuur: Maximale zooltemperatuur 200 °C. Komt overeen met “Katoen/linnen” instelling; strijk in relatief vochtige toestand, eventueel extra bevochtigen; glanzende of drukgevoelige artikelen strijken met behulp van strijkdoek of binnenste buiten strijken. Een stoomstrijkijzer mag gebruikt worden.

Strijken op een gemiddelde temperatuur: Maximale zooltemperatuur 150 °C. Komt overeen met de “wol/zijde/polyester/viscose” instelling; Strijk met een vochtige tussenliggende doek. Een stoomstrijkijzer mag gebruikt worden. Vermijd zware druk. Niet vervormen.

Strijk op lage temperatuur: Maximale zooltemperatuur 120 °C. Komt overeen met de polyacryl, polyamide (nylon), acetaat instelling; Glanzende of drukgevoelige stukken dienen binnenste buiten gestreken te worden of met gebruik van een tussenliggende strijkdoek. Opgepast met stoom. (bij voorkeur geen stoom gebruiken). Niet vervormen.

Niet strijken: Onomkeerbare veranderingen kunnen optreden bij gebruik van een strijkijzer.

PROFESSIONELE REINIGING

ONDERHOUDSINSTRUCTIES EN SYMBOLEN

Dit symbool geeft informatie over de mogelijkheid van professionele droog- of natreiniging. De cirkel symboliseert het droog- of natreinigingsproces voor textielartikelen uitgevoerd door professionele textielreinigers. Het biedt informatie over de verschillende gerelateerde schoonmaak processen.

In een professioneel reinigingsproces worden verschillende organische of op water gebaseerde oplosmiddelen gebruikt. Daarom bestaan er verschillende symbolen voor droog- en natreiniging.

PROFESSIONELE DROOGREINIGING

De letters in de cirkel zijn bedoeld voor professionele textielreinigers. Zij geven informatie over de specifieke oplosmiddelen die mogen gebruikt worden.

De balk onder de cirkel geeft aan dat er bepaalde beperkingen in het droogreinigingsproces zijn. Deze kunnen slaan op de mechanische actie, toevoeging van vocht, loog en/of droogtemperatuur.

Bij het kiezen van het reinigingsproces, moet de professionele textielreiniger ook rekening houden met de aard van de textielstoffen en hun graad van vervuiling (normaal/mild proces).

Professionele droogreiniging in tetrachloroethene. Reinigingsproces zonder restricties. Commerciële ontvlekkingsmiddelen op solvent basis kunnen worden gebruikt mits enkele beperkingen. Uitproberen op een verborgen deel van het artikel is aan te raden.

Professionele droogreiniging in tetrachloroethene. Mild reinigingsproces met beperkingen voor het toegevoegde vocht en/of mechanische actie en/of temperatuur. Commerciële ontvlekkingsmiddelen op solvent basis kunnen worden gebruikt mits enkele beperkingen. Uitproberen op een verborgen deel van het artikel is aan te raden.

Professionele droogreiniging in koolwaterstoffen (zware benzines). Reinigingsproces zonder beperkingen. Commerciële ontvlekkingsmiddelen op solvent basis mogen niet worden gebruikt.

Professionele droogreiniging in koolwaterstoffen (zware benzines). Mild reinigingsproces met beperkingen voor het toegevoegde vocht en/of mechanische actie en/of temperatuur. Commerciële ontvlekkingsmiddelen op solvent basis mogen niet worden gebruikt.

Geen droogreiniging: Geen professionele droogreiniging toegestaan. Gebruik geen ontvlekkingsmiddelen op solvent basis.

PROFESSIELE REINIGING

ONDERHOUDSINSTRUCTIES EN SYMBOLEN

PROFESSIELE NATREINIGING

Het symbool voor natreiniging wordt gebruikt voor artikelen die behandeld mogen worden in water door professionele reinigers die gebruik maken van speciale technologieën (reinigen, spoelen, centrifugeren), wasmiddelen en additieven om de negatieve effecten te minimaliseren.

De vereisten die worden gesteld aan apparatuur, hulpmiddelen en afwerkings methoden kunnen niet worden bereikt met de wasprogramma's die geboden worden in huishoudelijke wasmachines.

Professionele natreiniging: Normaal natreinigingsproces zonder voorbehoud.

Professionele natreiniging, mild proces: Nat reinigingsproces voor delicaat textiel met gereduceerde mechanische actie.

Professionele natreiniging, zeer mild proces: Nat reinigingsproces voor zeer delicaat textiel met sterk gereduceerde mechanische actie.

Geen natreiniging: Geen professionele natreiniging toegestaan.

ETIKETTERING

De wetgeving inzake etikettering verschilt van land tot land. Zo is bv. het samenstellen van etiket verplicht voor praktisch alle textielwaren in in praktisch de ganse Europese Unie.

- Onderhoudsinformatie kan ook wettelijk verplicht zijn gesteld. Een fabrikant heeft de mogelijkheid deze informatie te geven in de geschreven taal van de consument, of, door gebruik te maken van de gedeponeerde symbolen (copyrights!).
- Er bestaan daarnaast nog verschillende andere soorten etiketten die specifieke informatie geven over bvb: oorsprong, omvang, maat, kwaliteit, merknaam, vezelbenaming, logo, ecologische of sociale impact enz.

Etikettering heeft als doel relevante informatie aan de gebruiker mee te geven om hem te begeleiden bij de aankoop, het gebruik en het onderhoud van het artikel.

Het basisprincipe voor de etikettering, is dat de informatie eenduidig dient te zijn. Een etiket dat de gebruiker kan misleiden moet vermeden worden. Naast het criteria element dat het de consument biedt, is het ook een informatiebron voor verkopers in hun adviserende taak. Het zal de communicatie vergemakkelijken tussen de schakels in de textielketen (textielabrikanten, confectionairs, distributie en handel).

De aanbrengrer van het etiket is steeds verantwoordelijk voor de inhoud (productverantwoordelijkheid).

PARTNER DES LEONARDO DA VINCI PROGRAMMS:

SOTEX – GINETEX CZ

Václavská 6
CZ - 65841 Brno
Tel.: + 42 05 43 42 67 12
Fax: + 42 05 43 42 67 42
www.sotex.cz
sotex@sotex.cz

ANIVEC – GINETEX PORTUGAL

Associação Nacional das Indústrias de Vestuário e Confecção
Av. da Boavista 3523,7°
PT - 4100 - 139 Porto
Tel.: + 35 12 26 16 54 70
Fax: + 35 12 26 16 87 14
www.anivec.com
tecnico@anivec.com

COFREET

37 rue de Neuilly - BP 121
FR - 92582 Clichy Cedex
Tel.: + 33 1 47 56 31 80
Fax: + 33 1 47 30 27 09
www.cofreet.com
www.lavermonlinge.com
a.pacard@cofreet.com

ETITEX – GINETEX BELGIUM

Montoyerstraat 24 postbus 14
BE - 1000 Brussel
Tel.: + 32 2 238 10 29
Fax: + 32 2 238 10 10
www.etitex.be
etitex@etitex.be

GINETEX SWITZERLAND

Swiss Association for Textile Labelling
Postfach 2900
CH - 8022 Zurich
Tel.: + 41 4 42 89 79 49
Fax: + 41 4 42 89 79 80
www.ginetex.ch
info@ginetex.ch

SEPEE

Hellenic Fashion Industry Association
18A Ermou Str
GR - 546 24 Thessaloniki
Tel.: + 30 23 10 25 70 75
Fax: + 30 23 10 25 70 76
www.greekfashion.gr
aslanidis@greekfashion.gr

TEXTILE TESTING INSTITUTE

Václavská 6
CZ - 658 41 Brno
Tel.: + 42 05 43 42 67 11
Fax: + 42 05 43 42 67 42 I
www.tzu.cz
info@tzu.cz